

Talousarvioaloite TAA 141/2015 vp

Suna Kymäläinen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä yksityisteiden ja niiden lossien valtionavustuksiin (2 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Yksityistiemäärärahoilla ja asukkaiden omalla rahoituksella pidetään toiminnassa alinta tieverkostoa: haja-asutusalueen välttämätöntä perusrakennetta.

Yksityistiemäärärahoja on leikattu useiden viime vuosien aikana suhteellisesti voimakkaammin kuin muita valtion menoja. Vuonna 2011 määräraha oli 18 milj. euroa, kuluvana vuonna 5 milj. euroa ja ensi vuodelle on kaavailtu vain 3 milj. euroa.

Nämä leikkaukset ovat lamaannuttavia, sillä yksityistiemäärärahat ovat tärkeä osa pidettäessä koko maata logistisesti toimintakykyisenä.

Yksityistiemäärärahojen valtion osuus olisi pidettävä tasolla, jolla varmistetaan logistiikan perusasioiden jatkuminen.

Yksityistiemäärärahoilla on pystyttävä hoitamaan kolme keskeistä tehtävää: vuotuinen teiden kunnossapito, suuremmat korjausinvestoinnit (esim. sillat) ja yksityistielossien toiminta.

Yksityistielossien käyttömenojen valtion osuus on ollut 80 % ja omalta osaltaan varmistanut lossien turvallisen toiminnan.

Etelä-Karjalassa on kaksi yksityistielossia (Jänkäsalon ja Mietinsaaren lossit), jotka molemmat ovat Suomen vilkkaimmin liikennöityjä yksityistielosseja (noin 25 000 ylitystä /vuosi).

Olemme huolestuneita lossien valtionosuuksien leikkaamiskaavailuista, joissa lähiaikoina kymmenillä prosenteilla leikattaisiin käyttömenojen valtionosuuksia.

Tällaiset leikkaukset aiheuttaisivat runsaasti ongelmia ja vaarantaisivat monella tavalla asukkaiden turvallisuuden.

Yksityistielossien (20) toiminta on turvattava riittävillä resursseilla, eli nykyisellä 80 %:n valtionosuudella:

- Saaristoasukkaiden pitää olla perustuslain mukaan samassa asemassa sekä valtion että yksityistielossien liikennöimissä saarissa. Esimerkiksi Etelä-Karjalassa on kaksi valtion lossia

Talousarvioaloite TAA 141/2015 vp

(Kyläniemi ja Lamposaari) sekä kaksi yksityistiellossia (Jänkäsalo ja Mietinsaari). Liikennevo-lyymit eivät oleellisesti eroa.

— Jätevesilainsäädännön rantakiinteistöille vaatimien umpisäiliöiden ympärivuotinen tyh-jennys säiliöajoneuvoilla on varmistettava lossien toiminnan häiriöttömällä jatkuvuudella. Lossien toiminta on varmistettava myös kelirikkoaikoina ja talvikaudella, sillä muuttuvat sää-olot eivät mahdollista ainakaan Etelä-Suomessa kulkukelpoisia jäätieoloja.

— Saarille välttämätön hälytys- ja huoltoliikenne (esim. sähköhuolto, sairaankuljetus, palo- ja pelastustoimi, posti) sekä normaali, asukkaiden työhön ja hoitopalveluihin liittyvä kuljetus-tarve on lossin kautta varmistettava ympäri vuoden.

— Saaristoasukkaat vastaavat jo nykyisellään monella tavalla alemman tieverkon hoidosta ja kustannuksista (yksityistiemaksut, omatoiminen kunnostus ja kiinteistöverot), joten lisävas-tuuta heille ei ole oikeudenmukaista asettaa. Saaristoasukkaiden kiinteistö- ja tuloveroille olisi tasapuolista saada peruslogistiikkaan edes vähin tarpeellinen yhteiskunnan vastike.

— Myös metsäteollisuuden logistiset ja hoidolliset tarpeet vaativat lossiliikenteen ympäri-vo-utista toimivuutta. Esimerkiksi Jänkäsalon 1 000 ha:n saarella puutavaran kuljetustarve on 3 000—5 000 m³/vuosi. Ja lisäksi energiapuun, hakkeen ja erikoispuutavaran kuljetus on mah-dollista vain autokuljetuksena.

— Yksityistielosseja hoidetaan erittäin taloudellisesti ja niiden vuotuiset käyttökustannukset ovat edulliset verrattuna valtion losseihin ja liikennesuoritteisiin, joten tällaista toimintaa pi-täisi valtionkin taholta taloudellisesti kannustaa.

— Määrärahojen suunnitellut leikkaukset johtavat maamme perusinfran rappeutumiseen sekä lamaannuttavat haja-asutusalueiden ja saaristojen välttämättömiä toimintoja, työtä ja tur-vallisuutta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 2 000 000 euroa momentille 31.10.50 yksityisteiden ja niiden lossien valtionavustuksiin.

Helsingissä 9.10.2015

Suna Kymäläinen sd
Heli Järvinen vihr
Anneli Kiljunen sd
Satu Taavitsainen sd